

Χρήστος (Κίτσος) Αργυράκος – Καπετάν Μουρίκης Ο Γενναίος Βλατσιώτης Μακεδονομάχος

Η Μακεδονία, με εξέχουσα γεωστρατηγική και πολιτική θέση, αποτελούσε ανέκαθεν χώρο διεκδίκησης και τόπο σύγκρουσης.

Στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα(1904-1908) η ένοπλη σύγκρουση Ελλήνων κατά Βουλγάρων και ενίοτε κατά Τούρκων ανέδειξε λαμπρούς αγωνιστές των οποίων η αυτοθυσία ελευθέρωσε τα ιερά και άγια χώματα της Μακεδονίας.

Στο πάνθεον αυτών των ηρώων σημαντική θέση κατέχει επαξίως και ο Χρήστος Αργυράκος του Κωνσταντίνου, γνωστός ως Καπετάν Μουρίκης. Γεννήθηκε το 1876 στο Μπλάτσι, τη σημερινή Βλάστη, του δήμου Εορδαίας. Υπήρξε γόνος πολύτεκνης οικογένειας, η οποία θυσίασε και τα τέσσερα παιδιά της στον απελευθερωτικό αγώνα.

Ο ανδρείος αυτός Μακεδονομάχος οπλαρχηγός συμμετείχε στον αγώνα με τον βαθμό του οπλαρχηγού Α΄τάξεως. Μαζί με τα αδέρφια του το έτος 1904 οργάνωσε αντάρτικο σώμα που δρούσε κατά των Βουλγάρων κοιματζήδων και των Οθωμανών.

Έναν χρόνο αργότερα συστρατεύτηκε με το σώμα του αξιωματικού Πέτρου Μάνου, γνωστού ως Καπετάν Βέργας.

Στις 21 Απριλίου του 1905 έλαβε μέρος στη μάχη του Μουρικού κατά του οθωμανικού στρατού και διακρίθηκε για τη γενναιότητα και τις ικανότητές του.

Λίγο αργότερα, πάντα με το ένοπλο σώμα του, επιτέθηκε κατά των βουλγαρικών θέσεων στην περιοχή Καστανοχωρίων , στη Σταρίτσανη

(Λακκόματα) ,στο Ζούζελτσι (Σπήλαια), στην Μάρτσιστα (Κάτω Περιβόλι) και στην Οσνίτσανη (Καστανόφυτο). Η τελευταία μάλιστα υπήρξε από τις γνωστότερες και σημαντικότερες μάχες της περιόδου και αναγνωρίστηκε από την ελληνική Πολιτεία με το «Β.Δ. 709/1960» (Φ.Ε.Κ. 183/19.11.1960), το οποίο καθιέρωσε και την τέλεση ετήσιου επίσημου μνημόσυνου «Υπέρ των εν πολέμοις πεσόντων εν Καστανοφύτω Μακεδονομάχους».

Κατά τη διάρκεια της δράσης του συνεργάστηκε και με τον αξιωματικό Γρηγόρη Φαληρέα. Στις 6 Μαΐου του 1907 έλαβε χώρα η μάχη του Παλαιοχωρίου (Φούφα) στην οποία οι υπόδουλοι Έλληνες τάχθηκαν εναντίον των Βουλγάρων. Ο Καπετάν Μουρίκης είχε και πάλι ενεργό συμμετοχή.

Στις 14 Ιουνίου του ιδίου έτους συγκρούστηκε με τρία τάγματα Οθωμανών , τα οποία συγκροτούσαν περίπου 700 άντρες. Η μάχη έγινε στη ράχη Σουμπρέτσι του Λεχόβου και σκοπός του ήταν να διευκολύνει τα σώματα του Γρηγόρη Φαληρέα , του Γεωργίου Λεπιντάτου (Καπετάν Αρκούδα) και του Ευσταθίου Θειάφη (Καπετάν Φλάμπουρα), για να διαφύγουν ασφαλή.

Ο Κίτσος Αργυράκος έμεινε μόνος με τους 25 οπλίτες του και μετά από σκληρή και πολύωρη μάχη ,έχοντας σωθεί τα πυρομαχικά τους, έπεσαν όλοι νεκροί αγωνιζόμενοι μέχρις εσχάτης αναπνοής για την απελευθέρωση της πατρίδας γης. Αξίζει να αναφερθεί πως στη μάχη αυτή οι Τούρκοι είχαν απολέσει 70 στρατιώτες.

Η αυτοθυσία του προξένησε θλίψη και πόνο στον υπόδουλο ελληνισμό της Μακεδονίας που τελικά του έδωσε μια θέση στις δέλτους των αθάντων ηρώων.

Η λαϊκή μούσα ύμνησε τα κατορθώματά του αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι δίχως αυτούς τους μεγάλους αλλά και μικρότερους ήρωες η Ελλάδα θα ήταν γεωγραφικά υπολειπόμενη και η Μακεδονία τμήμα σλαβικού ή τουρκικού εδάφους.

Η Βλάστη τιμά τον ευμεγέθη Χρήστο Αργυράκο με την ανέγερση πάνω σε μια τριγωνική νησίδα , στην περιοχή <<Κνιες>>, ορειχάλκινης προτομής που τον αναπαριστά ως ένστολο Μακεδονομάχο. Στην πρόσοψη του βάθρου ο διαβάτης αναγιγνώσκει:

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΡΓΥΡΑΚΟΣ
(ΚΙΤΣΙΟΣ ΜΟΥΡΙΚΗΣ)
ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΣ
ΕΠΕΣΕ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ
23 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907**

παράρτημα

Ύμνοι και θρήνοι για τον Καπετάν Μουρίκη – Χρήστο (Κίτσο) Αργυράκο

Μοιρολόι

Βγήκαν αντάρτες στα βουνά.

Ο Αργυράκος με εξήντα παλικάρια,
το μολογάνε τα χωριά κι όλοι οι Λεχοβίτες,
πού 'ταν γενναίος αρχηγός και άξιο παλικάρι.

Κλάψτε τον κόρες, κλάψτε τον, κι εσείς εχθροί χαρείτε.

Κι εσείς κορίτσια του Μπλατσιού στα μαύρα να ντυθείτε.

Το μοιρολόι του Καπετάν Κίτσου

Έβγα μανούλα μ' στον Αϊ-Λιά κι αγνάντεψε τροϊρω

Αγνάντεψε κατ' το Μουρίκι, κατά τον Καρακώστα

Ν' ακούσεις θρήνους και φωνές κι αντάρτικα ντουφέκια

Ο Κίτσος κάνει, μάνα μ', πόλεμο με Τούρκους με Βουλγάρους

Πέφτουν κορμάκια Τούρκικα, Βουλγάρικα κεφάλια

Κι ένα βόλι, μάνα μ', φαρμακερό σαν την οχιά, διαβαίνει

εκεί που κοντοδιάβαινε βεράει τον καπετάνιο.

Κλάψτε τον φίλοι, κλάψτε τον κι εσείς εχθροί χαρείτε

κι εσείς κορίτσια του Μπλατσιού, στα μαύρα να ντυθείτε

τον Αργυράκο αρχηγό δεν θα τον ξαναδείτε.

Ύμνος στο Χρήστο Αργυράκο – Καπετάν Κίτσο Μουρίκη

Το μάθατε τι έγινε στις 23 του Ιούλη;

Τον Αργυράκο βάρεσαν τον Κίτσο τον λεβέντη.

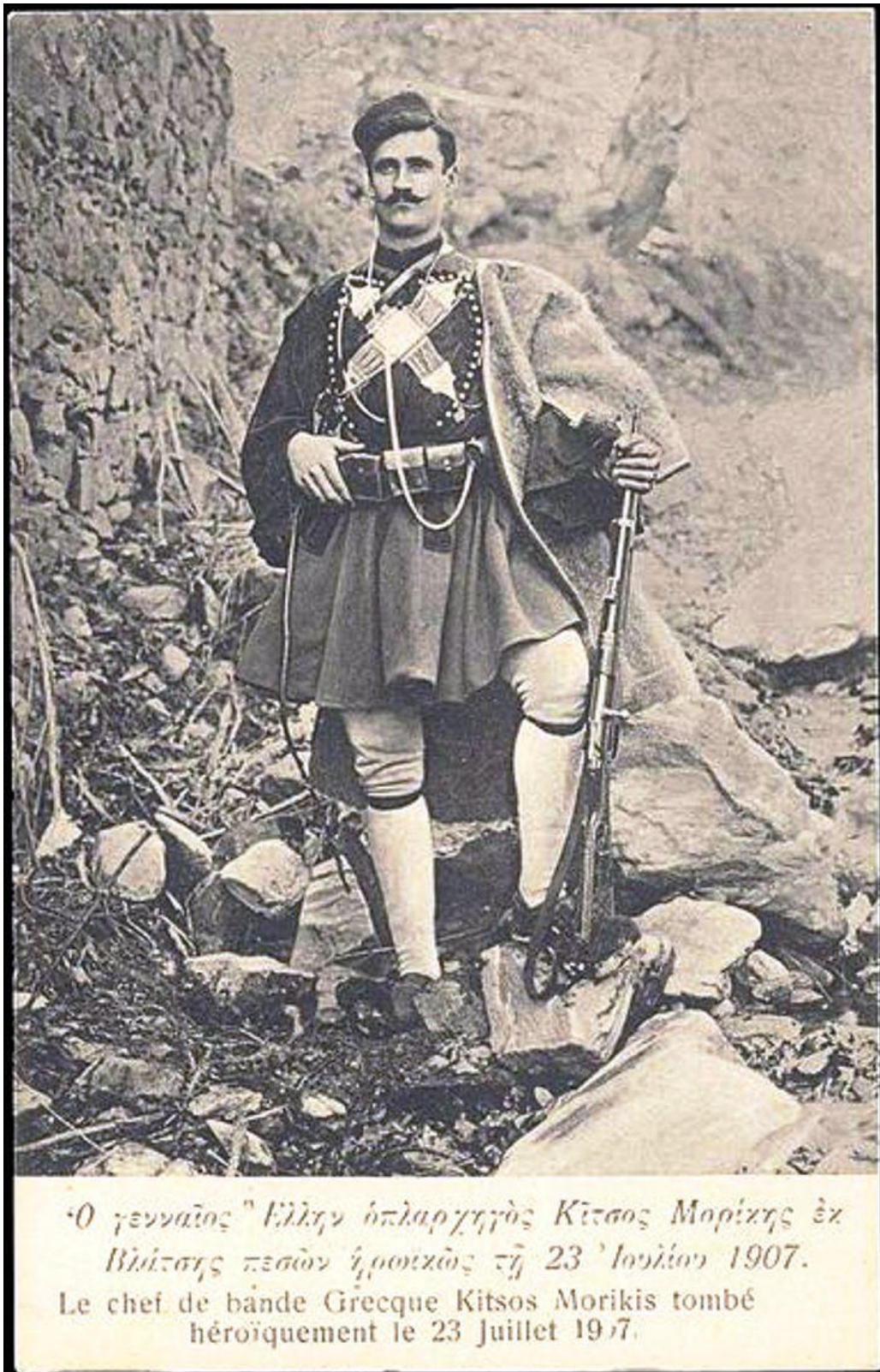
Με προδοσία τον βάρεσαν με μπαμπεσιά τον φάγαν.

Πέρα στην Ζαγορίτσανη και στου Ζουμπρέστ' τη ράχη.

Τον κλαίνε τα ψηλά βουνά και οι κοντές ραχούλες,

τον κλαίν' τα παλικάρια του σ' αντάρτικα λημέρια.

Φωτογραφικό υλικό

Τσακουρίδου Αφροδίτη , εκπαιδευτικός

Τσακουρίδου Αφροδίτη , εκπαιδευτικός

Ἑλληνομακεδὼν Ἀντάρτης—Guerrier Macédoine

Βιβλιογραφία

- 1) Μακεδονομάχοι – Χρήστος Αργυράκος – Καπετάν Μουρίκης,
<<Ελληνικό Ημερολόγιο/Ελληνοϊστορείν>>, ιστολόγιο
- 2) <<Χρήστος Αργυράκος-Καπετάν Μουρίκης>>, Βικιπαίδεια-
Ελεύθερη Εγκυκλοπαίδεια
- 3) <<Η προσφορά της πολύτεκνης οικογένειας στον
Μακεδονικό Αγώνα>>,
Λάππα Ευαγγελία, εκδόσεις ΝΑΜΑ
- 4) <<Φωτογραφικοί θησαυροί της Βλάστης >>, Γιάννης
Βαρβαρούσης, Θεσσαλονίκη, 2006